

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/20/1890

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspeksioon
Otsuse tegemise aeg ja koht	16.06.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	03.05.2020
Teabevaldaja	Tartu Vangla aadress: Turu 56, 51004 Tartu e-posti aadress: tartu.vangla@just.ee
Vaide esitaja	xxx aadress: xxx

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspeksioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksioonis registreeriti 25.05.2020 xxx vaie, mille kohaselt ei ole Tartu Vangla vastanud tema kolmele teabenõudele.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

03.05.2020 vaie

Kinnipeetav xxx esitas Tartu Vanglale 19.04.2020 kolm (3) teineteisest eraldi ja erineva sisuga teabenõuet. Teabenõuete registreerimise numbreid xxx käesoleva vaide esitamise ajaks teada ei ole, kuna ta ei ole veel oma teabenõuetest koopiaid saanud.

Esimeses teabenõudes palus xxx teabevaldajat väljastada talle teavet selle kohta, et kes vanglaametnikest (isikuliselt) printis ja väljastas talle tema teabenõude 6-24/2141-1 alusel 13.04.2020 vangla dokumendihaldusprogrammist Delta dokumente.

Teises teabenõudes palus xxx teabevaldajat väljastada talle teavet dokumendihaldusprogrammist selle kohta, et kes ametnikest (isikuliselt) koostas, allkirjastas ja kellega kooskõlastati Tartu Vangla vastused 6-28/1119-2, 6-24/464-2, 1-11/73-2, 1-11/80-2, 2-

3/129-4, 2-3/342-2, 2-5/226-2, 6-24/1266-2, 2-3/620-2, 1-11/75-2, 1-11/106-2, 6-24/1902-2, 2-5/435-2 ning kes on nende eest vastutav.

Kolmandas teabenõudes, mis oli adresseeritud vangla Sisekontrolli valdkonnale, palus xxx teabevaldajat väljastada talle teavet selle kohta, et millises kahes variandis oleva dokumendiga oli tutvunud vangla Sisekontroll ajal, mil oli ta menetlenud xxx märgukirja 2-3/342-1. Teabenõudes viitas xxx kahele üht registreerimisnumbrit 3-3/130-2 kandvatele dokumentidele, mis olid lisadena lisatud xxx selgitustaotluse 2-3/854-1 juurde.

2. Teabevaldaja Tartu Vangla ei ole käesoleva vaide esitamise ajaks xxx tema poolt kõigis ülalpoolnimetatud teabenõuetes taodeldud teavet väljastanud ega teabenõuete täitmisest kirjalike vastusetega keeldunud. xxx ei ole saanud teabevaldajalt ka teateid selle kohta, et teabenõuete täitmise tähtaeg oleks mingitel põhjustel pikendatud vastavalt avaliku teabe seaduse (AvTS) §-i 19.

3. Käesolevaga, mina xxx, juhindudes AvTS §-idest 44 ja 46, soovin esitada Andmekaitse Inspeksioonile kõigi kolme teabenõuete suhtes ühise vaide teabevaldaja Tartu Vangla poolt minu teabenõuete mittenõuetekohase täitmise peale alljärgnevatele asjaoludele/põhjendustele ja seaduse regulatsioonile tuginedes.

Õiguslik regulatsioon AvTS § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel avatud õigusaktides sätestatud avalikke ülesanded täites.

AvTS § 4 lg 1 kohaselt demokraatliku riigikorralduse tagamiseks ning avaliku huvi ja igapäevaste õiguste, vabaduste ja kohustuste täitmise võimaldamiseks on teabevaldajad kohustatud tagama juurdepääsu nende valduses olevale teabele seaduses sätestatud tingimustel ja korras. Sama paragrahvi lg 2 sätestab, et teabele juurdepääs tuleb tagada igapäevase võimalikult kiirel ja hõlpsal viisil.

AvTS § 9 lg 1 sätestab, et teabevaldaja on kohustatud võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 p 1 ja 2 tuleneb, et teabele juurdepääsu võimaldamisel on teabevaldaja kohustatud: tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus; pidama arvestust tema valduses olevate dokumentide üle.

AvTS § 18 lg 1 kohaselt täidetakse teabenõue viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Vastavat tähtaega võib pikendada AvTS § 18 sätestatud korras.

Arvestades eelpool viidatud AvTS regulatsiooni, olen seisukohal, et kuna esitasin teabevaldajale kõik kolm teabenõuet 19.04.2020, siis teabevaldaja oli kohustatud teabenõudeid täitma või nende täitmisest keelduma hiljemalt 28.04.2020. Teabevaldaja Tartu Vangla ei ole seda kohustust täitnud.

Leian, et selline Tartu Vangla tegevusetus on aga ilmselges vastuolus AvTS §-dega 4, 9 lg 1, 18 lg 1 ja õigusvastane. Kokkuvõtvalt leian, et Tartu Vangla pani toime õigusrikkumise, millega rikkus minu õigusi saada teavet.

Eeltoodu alusel taotlen:

4.1 Nõuda Tartu Vanglalt välja kõigi kolme teabenõuete koopiad, mis on koostatud ja kannavad kuupäeva 19.04.2020 selleks, et Andmekaitse Inspeksioonil oleks võimalik veenduda nende esitamises Tartu Vanglale;

4.2 Tuvastada Tartu Vangla tegevusetust iseloomustavas tegevuses seadusest tulenevaid rikkumisi kõigi kolme teabenõuete mittenõuetekohase täitmise osas;

4.3 Teha Tartu Vanglale ettekirjutuse väljastama teabenõuetes nõustud teavet või teabenõuete täitmisest kirjalike vastusega keelduma;

4.4 Ettekirjutuse mittetäitmisel, palun kohaldada Tartu Vangla suhtes sunniraha;

4.5 Kohustada Tartu Vangla seaduse paremaks rakendamiseks;

4.6 Sundida Tartu Vangla ametnike läbima täiendavaid koolitusi ja/või rakendada võimalusel muid tõhusamaid abivahendeid selleks, et Tartu Vangla kui riigi asutus lõpetaks minu kui kinnipeetava õiguste rikkumise seoses minu teabenõuete menetlemisega; kuna kinnitust on leidnud asjaolu, et Tartu Vangla rikub teabenõuete menetlemise korda tahtlikult ja süstemaatiliselt. Olgugi siinkohal näiteks tõendiks faktiasjaolu, et samal päeval, mil olid esitatud kolm kõnealust teabenõuet (19.04.2020), oli mul esitatud Tartu Vanglale veel üks

neljaski teabenõue, millega taotlesin dokumendihaldussüsteemist dokumentide väljastamist ja mida täideti 29.04.2020. Tekib ja oleks põhjendatud antud juhul esitada Tartu Vanglale juhtkonnale küsimuse, miks ühel ajal esitatud neljast teabenõuetest täideti õigeaegselt ainult üks teabenõue?

Lisaks eeltoodule pean vajalikuks märkida, et juhul kui käesoleva vaide menetluse käigus saab olema õiguslik olukord saavutatud ja Tartu Vangla vastab minu teabenõuetele, kuid samas jätab teabenõuetes taodeldud teavet mingitel õigusvastastel põhjustel väljastamata nagu seda on juba varasemalt juhtunud, siis pöördun oma õiguste kaitsmiseks selles osas Andmekaitse Inspeksiooni poole uute vaietega, millistes palun kinnitada teabevaldaja vastuste sisu ja kohustada teabevaldajat mulle minu teabenõuetes taodeldud teavet väljastama kooskõlas seadusega.

12.05.2020 vaide täiendus:

Kinnipeetav xxx oli edastanud Andmekaitse Inspeksioonile 03.05.2020 vaide teabevaldaja Tartu Vangla vastu seoses oma kolme (3) teabenõuete mittenõuetekohase täitmisega, mis olid tema poolt allkirjastatud ja esitatud Tartu Vanglale 19.04.2020.

Käesolevaga mina xxx soovin seoses käimasoleva vaidemenetlusega teatada ja juhtida Teie tähelepanu hiljuti toimunud asjaolule, mis on seotud sellega, et Tartu Vangla tegi mulle 07.05.2020 ühe vaidluses olevale teabenõudele vastuse nr-ga 2-5/478-2, mis sisaldab eksliku ja tegelikkusele mittevastavat teavet minu teabenõude esitamise ja registreerimise kuupäevade kohta. Juhtumi üksikasjaliku kirjelduse sisaldab kaebus, mille esitasin menetlemiseks ja lahendamiseks Tartu Vangla sisekontrolli valdkonnale 12.05.2020. Lisan Teile selle kaebuse teises eksemplaris valmis kirjutatuna tutvumiseks käesoleva pöördumise juurde (vt lisa 1). Saadan Teile tutvumiseks samuti vangla valeandmeid sisaldava vastuse 2-5/478-2 (vt lisa 2) ning ka vastuse 6-24/2691-2, millele on viidatud kaebuses (vt lisa 3). Eelnimetatud dokumente ma tagasi ei soovi.

Täiendavalt märgin, et vastus 2-5/478-2 on tehtud teabenõudele, mida nimetasin Teile 03.05.2020 esitatud vaides allajoonituna „teiseks teabenõudeks.“

Tartu Vangla 07.05.2020 vastuses 2-5/478-2 sisalduv teave selle kohta, et minu teabenõue oli esitatud ja registreeritud 29.04.2020, ei vasta tegelikkusele.

Arvestades asjaoluga, et minu teabenõue oli esitatud vanglale 19.04.2020 ning et Tartu Vangla on teadlik vaidemenetlusest Andmekaitse Inspeksioonis, siis leian, et vangla tegi valeandmeid sisalduva vastuse selleks, et hiljem Teile seda edastades Teid eksitada ja seeläbi pääseda teabenõude menetlemise korra rikkumise tuvastamisest. Minu kahtluse kinnitab asjaolu, et kui näiteks lähtuda sellest, et minu teabenõue oli esitatud ja registreeritud 29.04.2020, siis selle kuupäeva järgi oleks teabenõue täidetud justkui seaduse järgi viie tööpäeva jooksul. Seega ei ole välistatud, et Tartu Vangla edastab Teile sellist eksliku ja valeinformatsiooni sisaldava vastuse. Palun Teil olla tähelepanelik vaidemenetluses Teile Tartu Vangla poolt edastatud vastuse tutvumisel. Samuti palun olla Teil tähelepanelik ka minu teabenõuetega (koopiatega) tutvumisel, mida edastab Teile Tartu Vangla. Ei ole välistatud, et vangla võib edastada Teile vaidemenetluses teiste teabenõuete koopiad, mis olid esitatud hiljem ning vangla poolt õigeaegselt täidetud. Olen teadlik, et ühe kinnipeetava puhul oli selline asi juba aastaid tagasi juhtunud. Seega minu teabenõuete sisu peab klappima vaides väljatoodud sisuga.

Kinnitan Teile omaltpoolt, et kõik kolm (3) vaides nimetatud teabenõuet on minu poolt allkirjastatud ja esitatud Tartu Vanglale 19.04.2020.

Ühtlasi pean vajalikuks Teile märkida, et vangla ei ole teadlik sellest, et informeerin Teid käesoleva pöördumisega valeandmeid sisaldavast vastusest. Samas võib vangla oletada, et olen Teid sellest informeerinud, kuna kõik väljasaadetavad kirjad vanglas registreeritakse. Kuna esitasin vanglasiseselt kaebuse sisekontrollile, siis on võimalik, et vangla esitab Teile siiski õiget teavet, aga ega tea, eks aeg seda näitab.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Esitasite Tartu vanglale järelepärimise, milles soovisite seoses xxx vaidemenetlusega Tartu

Vanglalt järgmist teavet:

1. Mis põhjusel ei ole Tartu Vangla vastanud xxx teabenõudele?

2. Juhul kui Tartu Vangla on xxx teabenõudele siiski vastanud, siis palte edastada vastusest koopia ka Andmekaitse Inspeksioonile.

Selgitame, et Tartu Vangla on vastanud xxx poolt 19.04.2020 kuupäevaga viseeritud teabenõuetele. Teabenõuded olid esitatud järgnevalt:

• xxx poolt 19.04.2020 viseeritud pöördumine registreeriti 29.04.2020 numbriga 2-5/477-1. Vastus nimetatud teabenõudele koostati 11.05.2020. Vastus toimetati kinnipeetavale 11.05.2020.

• xxx poolt 19.04.2020 viseeritud pöördumine registreeriti 29.04.2020 numbriga 2-5/478-1. Vastus nimetatud teabenõudele koostati 07.05.2020. Vastus toimetati kinnipeetavale 11.05.2020.

• xxx poolt 19.04.2020 viseeritud pöördumine registreeriti 29.04.2020 numbriga 2-5/479-1. Vastus nimetatud teabenõudele koostati 07.05.2020. Vastus toimetati kinnipeetavale 07.05.2020. Kõnealused pöördumised lisatud käesoleva kirja lisana.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt ei ole Tartu Vangla vaide esitaja teabenõuetele tähtaegselt vastanud. Seega on vaide esemeks teabenõuetele vastamata jätmine. Kuna vaie lahendatakse vaideeseme ulatuses, siis ei hinda inspeksioon käesoleva menetluse raames teabenõude vastuste sisu, kuna selles osas pole valet esitatud.

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega on kogu avaliku sektori asutuse valduses olev teave oma olemuselt avalik teave, millele saab juurdepääsu piirata üksnes juhul, kui selleks on seadusest tulenev alus (AvTS § 3 lg 2).

AvTS § 18 lg 1 kohaselt täidetakse teabenõue viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Sama seaduse § 19 sätestab, et kui teabevaldajal on vaja teabenõuet täpsustada või kui teabe väljaselgitamine on aeganõudev, võib teabenõude täitmise tähtaega pikendada kuni 15 tööpäevani. Tähtaja pikendamise kohta koos põhjendustega teatab teabevaldaja teabenõudjale viie tööpäeva jooksul.

Kuna vaide esemeks oli teabenõudele vastamata jätmine ning peale vaide esitamist on vaide esitajale vastatud, siis vastuse edastamisega on vaide ese ära langenud ning inspeksioonil puudub alus ettekirjutuse tegemiseks.

HMS § 9 lg 1 sätestab, et kui sama haldusmenetluse asi on mitme haldusorgani pädevuses, viib haldusorganile taotluse esitamisega algava haldusmenetluse läbi haldusorgan, kellele on esimesena esitatud taotlus haldusmenetluse algatamiseks. Lähtuvalt eeltoodust ei hakka Andmekaitse Inspeksioon hindama seda, kas vaide esitaja teabenõuded on registreeritud tähtaegselt, kuna selles asjas on xxx esitanud kaebuse vangla sisekontrollile.

/allkirjastatud digitaalselt/

vaneminspektor
peadirektori volitusel